

SimplyMEPIS 3.4-3

Ülevaade ja isiklik arvamus

Autor: Vahur Suvi (Spott)

Kogu tekst on kasutatav [GNU Vaba Dokumentatsiooni Litsentsi](#) (GFDL) tingimustel.

ALUSTUSEKS

Kuna olemas arvutis üks tervenisti vaba kõvaketas, siis olen hakanud sinna erinevaid operatsioonisüsteeme paigaldama. peamine süsteem on Gentoo, siis lisasin nüüd sinna uuele kettale Ubuntu ja täna sai lisatud ka SimplyMEPIS.

Oli mul juba varem BitTorrenti vahendusel kohale tõmmatud SimplyMEPIS 3.4-3, mis hetkel siis viimane stabiilne Mepis ja mis võib jääda ka viimaseks Debianil põhinevaks Mepiseks. Põhjus, miks soovisin ka Mepist proovida oli paljude kasutajate kiitus selle kohta, et tegu hea ja lihtsa süsteemiga, millel ka korralik multimeedia tugi olemas. Võtakski siis järgemööda ette erinevad distributsiooni olemust näitavad aspektid.

PAIGALDAMINE

Esiteks siis kindlasti paigaldamine. Meeldiv üllatus oli, et taas on ühendatud LiveCD ja installer ühes koos. Ja see kõik ühel CD-l koos. Pole vaja tõmmata endale (nimesid ei haka nimetama) mõne distributsiooni kombel 5-6 CD-d. Üks CD, mis kõlbab kõigeks. Kõigepealt asi üles buutida, et näha, kas sobib ja siis on võimalik see endale paigaldada. Samuti võib plussiks nimetada, et töölaud on mõlemil juhul ühesugused.

Mis aga väikse üllatusena tuli oli algladimisel valikud, kellena sisse logida. Ja seal oli ka root. Kelle mina muidugi kohe valisin ja sisse logisin, et näha, kas tõesti on lubatud root kasutaja graafilisse keskkonda sisse logimine. Oli. Muidugi lihtsustab see mõnes mõttes süsteemi haldamist algajatel, sest saab teha seadistusi kohe root kasutajana, kuid kas see ikka nii õige on?

LiveCD-d kasutades tuli veel välja, et minu süsteemis olevaid kõvakettaid ei mounditudki külge. Selle avastasin, kui mul oli tarvis seadistada oma peamist Grubi. Et lisada sinna peale paigaldust vajalikud read Mepise buutimiseks. Kuid enamike kasutajaid see ei tohiks segada, sest heal juhul on veel arvutis Windows ja sellisel juhul võib julgelt ka Grubi kohe MBR-i paigaldada.

Paigaldusskript ise – arvutikaugale inimesele võib see alguses keeruline tunduda. Liiga palju oli valikuid ja võimalusi. Kes arvutitega rohkem kokku puutunud ja inglise keelt korralikult mõistab, sellel loomulikult probleeme ei teki. Kuid kui õiges kohas juba installer käivitatud, siis oli enam vähem next-next vaev ja mõningate lisatingimuste märkimine.

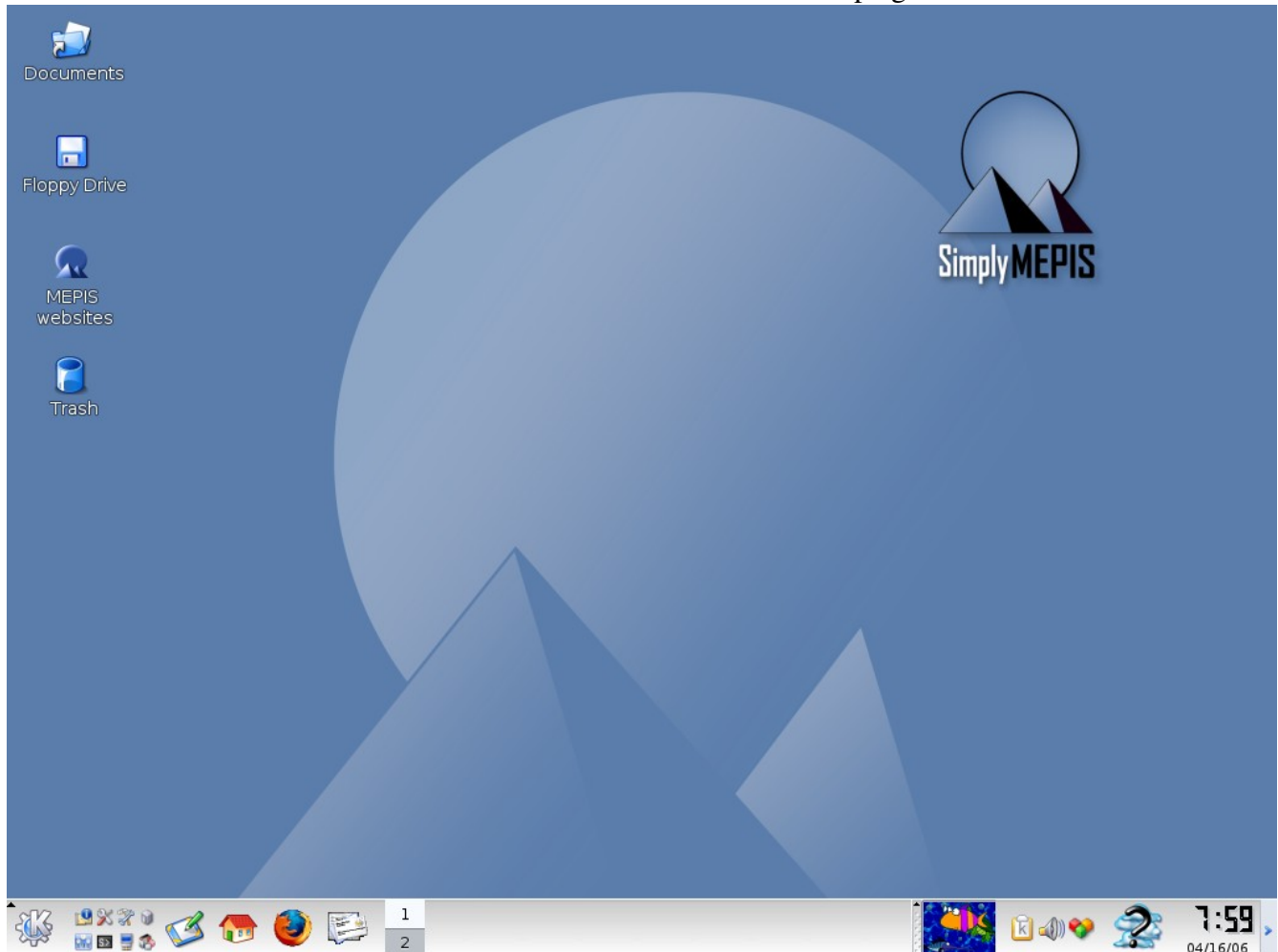
Eraldi teema on paigaldusskriptil kindlasti kõvaketta partitsioonide valik. Kohapeal partitsioone muuta ja luua ei saanud. Pidi kasutama Qtpartedi abi. Taas miinus algajatele. Läheb asi liiga keeruliseks minu meelest. Samuti ei suutnud minu LiveCD-l olev Qtparted kuidagi ext3 failisüsteemi foramteerida. Pidin kasutama ext2-te.

Samuti oli olemas kohe ka valik, kas paigaldada videokaardile nVidia või ATI draiverid või kasutada vaikimisi draivereid. Juures oleks võinud olla ka nimekiri toetatud kaartidest või vähemalt mõni link vastavale nimekirjale. Kuid kui tead, mis kaart on ja et ta on toetatud, siis võid vabalt valida omale sobiva variandi. Minul oli ATI kaart ja valisin siis ka tema draiverid. Nagu hiljem selgus – töötavad tõesti.

Kuid kui need takistused möödas, siis süsteem kenasti paigaldatud ja võib restardi teha.

ESIMENE START

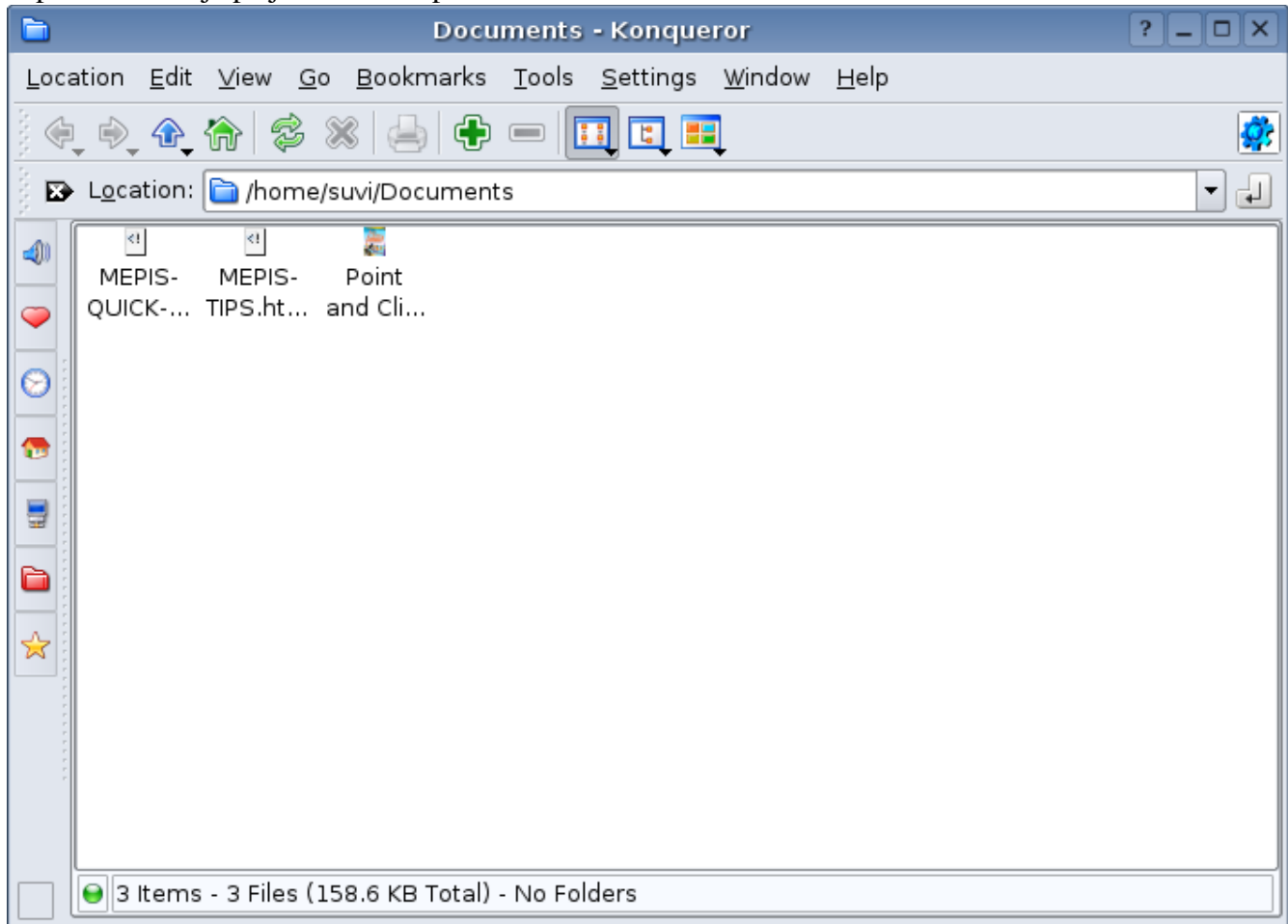
Esimene start – polnud väga vigagi. Graafilise pildiga enamus taustaks laadivaid skripte ja deemonid ilusti ära peidetud. Samuti pole midagi halba öelda süsteemi buutimis kiiruse kohta. Normaalse kiirusega oli login screen ees. Ja siin oli taas võimalik valida ka root kasutaja. Asi, mis mulle isiklikult küll ei meeldi. Olgu – LiveCD-l oli vastav võimalus olemas. Kuid kas see peab olema ka paigaldatud süsteemis? Igatahes valisin oma loodud kasutaja ja logisin selle alt sisse. Avanes KDE. Kuigi olen KDE kasutaja juba ammust aega oli see vaikimisi avanev töölaud küll paras üllatus. Justkui sellega poleks üldse vaeva nähtud. Tundus olevat enam vähem vaikimisi KDE 3.4.3 paigaldus.

Töölauale mõtetuid vidinaid riputatud nagu Kweather, mida mingil põhjusel minul ei õnnestunud seadistada Tallinna peale, siis veel Kaquarium. Milleks need vidinad sinna küll pisteti? Lisaks sellele on kohe tegumiribal kaks rida erinevatele rakendustele nuppe. Kuid need nupud kõik väga pisikesed. Andis leiutada, mis asi mis on. Lõpuks selgus, et sinna ControlCenter, MepisOS Center ja igasugu muid vidinad k.a Synaptic paigaldatud. Isiklikult arvan, et nende nuppude koht oleks olnud ikka peamenüüs. Samuti võiks Mepise töölaud olla rohkem omalaadsem, mitte kasutada vaikimisi KDE oma. Praegusel juhul jäi tunne, et lisatud oli Mepise töölauapilt, lisatud mõned vidinad ja mõned eraldi kaustad. Samuti loen mina miinuseks seda, et kõik rakendused on mõeldud avanema ühe hiire vajutusega. Harjumusest mul aga vanast ajast sees kahega avanemine. Seega pidevalt avasin korraga

kaks rakendust. Kui nüüd mõelda kasutajatele, kes alles Windowsi pealt tulevad, siis neile võib see alguses samuti probleeme tekitada.

Mis muidugi mõnes mõttes plussiks on, see on algajatele kohe töölaual olev viit kaustale Documents, kus sees siis TIPS and Quick Guide (nupid ja kiirtutvustus). Kuid tegelikuses osutusid nad suhteliselt napisõnalisteks ja palju kasu neist pole.

Lisaks on töölaual kohe olemas ka viit Mepise kodulehele, kuid ka see viib kohe avalehele, kust kasutaja peab ise edasi hakkama otsima oma võimalikele küsimustele vastuseid.

Suurimaks miinuseks tulebki vast lugeda kasutaja vähese info olemasolu, kuidas hakata oma Mepist nüüd enda järgi kohandama. Isiklikult arvan, et sellega on kohe vaja tegelema hakata just Mepise vaikumisi välimuse pärast juba. Tegelikult võiks alguses olla mõni käivituv skript uuele kasutajale, kust siis kasutaja saaks mõndade valmis teemade ja võimaluste vahelt juba valida.

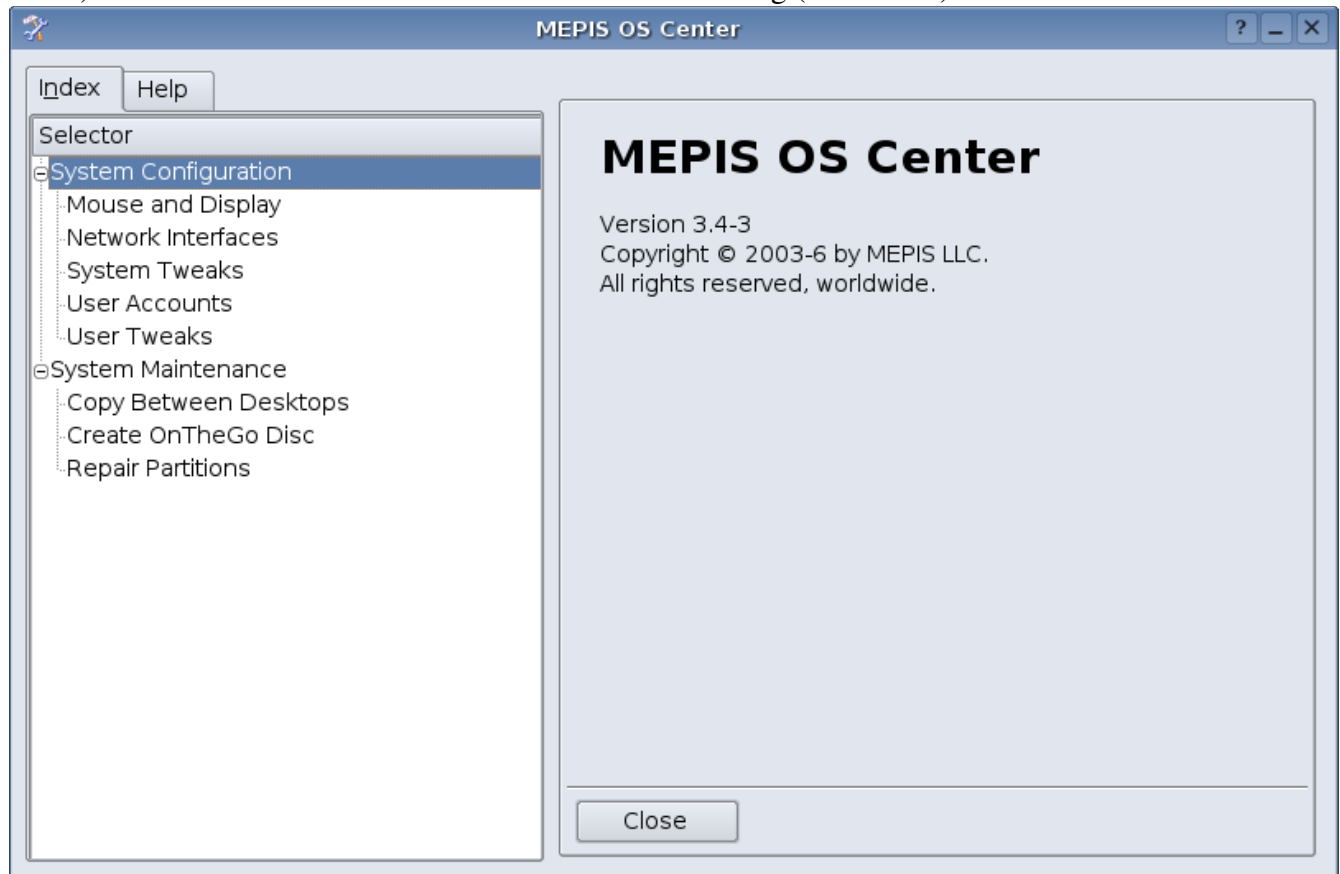
TARKVARA

Kaasas olev tarkvara on tüüpiline kõigile Linuxi distributsioonidele. KDE, OpenOffice 2.0, gFTP, Azureus, Kino, Firefox, K3b, Synaptic, Thunderbird jne. Samas Firefox'i ikoon on ilusti kohe töölaual aga ta pole vaikumisi brauseriks määratud. HTML dokumendid kodukaustas avanevad hoopis Konqueroriga. Lisaks jäi tarkvara valikul ikka silma üksteist dubleerivad rakendused. Heaks näiteks on kindlasti Kontact ja Thunderbird. Lisaks on menüüdes näha ka näiteks nVidia Control Centrit – mida mina eeldasin, et mul pole, sest valisin ju ATI kaardi. Uuendamise käigus selgus samuti, et paigaldati ka nvidia kerneli moodulid. Asjatu ruumiraiskamine minu meelest. Lisaks sellele on kaasas palju sellist

tarkvara, mida kõigi eelduste kohaselt kohe ei ole ühelgi kasutajal vast vaja. Seega annaks seda tarkvara nimekirja tunduvalt lühendada.

SÜSTEEMI SEADISTAMINE

Süsteemi seadistamiseks on aga küll olemas erinevaid vahendeid ja küllaga. Teeb silmad lausa kirjuks. Mitu erinevat paketi haldurit (KDE enda oma, Synaptic), siis mitu kontrollkeskust (Mepise ja KDE omad). Nendest heaks üllatuseks oli kindlasti MEPIS Config (OS Center)

Tegu paistab tõesti olevat hea lahendusega süsteemi haldamiseks. Ta võiks olla liidetud olemasoleva KDE Control Centeriga ja siis oleks olemas üks ja ühine kontrollkeskus, mida kasutajatel hea ja lihtne kasutada.

MULTIMEEDIA TUGI

Multimeedia tugi. Seda on paljud kiitnud, et see on igati hea ja võimas Mepisel ning pole vaja enam ekstra koodekseid paigaldada. Tõesti mp3 failid mängisid mul kohe ilma probleemita. Kuid samas SkyPlusi online kuulamist ma kohe KPlayeriga tööle ei saanud. Samas Kaffeine oli kohe valmis mu avi filme mängima ja ka ogg formaadis videosid. Ehk siis kõik, mida vajab tavakasutaja. Isegi delfi.ee, mis on tuntud kui üks Flashide armastaja ja kus kasutajatel tekivad alailma probleemid erinevate pluginatega avanes ilusti.

Ühtegi lisapluginat paigaldad apolnud vaja. Ka Java oli paigaldatud – kuigi mitte just kõige uuema aga siiski olemas ja kohe ka Firefoxile tugi määratud. Need asjad on tavaliselt kõige suuremad valulapsed uutele kasutajatele, et kuidas saada mp3-ed tööle, Flashid videosid näitama ja ka Java tugi oma brauserile. Selles osas on tõesti hea töö ära tehtud ja kasutajatel pole vaja oma pead sellega vähemalt esialgu vaevata.

Eraldi testi tegin veel oma USB mälupulgaga – kas Mepis on kohe võimeline teda ära tundma, liitma ja kasutusele võtma. Enamuse uute Linuxitega sellega probleeme pole. Ja ka Mepis polnud selles osas erandiks – minu USB mälupulk tunti ilusti ära ja töölaual kuvati USB mälupulga pilt. Samas mis aga avastas peale teist restarti – nimelt ei liidetud külge teisi minu arvutis olevaid kõvakettaid. Pidin vajalikud ise külge liitma. Ka liidetakse kõik teised kõvakettad /mnt kataloogi ja seal olemasse vastavasse kõvaketta kausta. Kõik ilus ja loogiline /dev/hdd1 liidetakse /mnt/hdd1 kausta. Kuid kui oled esimest korda Linuxis ja otsid nüüd oma Windowsi mp3 faile taga? Paigaldasid need küll ilusti FAT32 partitsioonile, et neid näha, kuid kus need on? C ketast pole näha ega ka muid tuttavaid nimesid. Mina soovitsin täiustada natukene kõvakettade liitmist ja nende tuvastamist. Vajadusel kuvada liidetud teised kettad kohe töölaual. Siis on kasutajatel neid lihtsam leida. Samuti võiks määrata vastavalt failisüsteemi tüübile ka vastava kataloogi tähise. Windowsi FAT-idele ja NTFS partitsioonidele näiteks eraldi kataloogi tähis vms. kergendaks kõvasti uutel kasutajatel nende leidmist.

Ka uuenustest teada andmine on nigelavõitu Mepises. Minul oli kohe harjumus terminal käima, root kasutaja õigused (kusjuures Terminalis leidsin, et tavakasutaja ja root kasutaja värvused on samad. Olen

harjunud, et tavakasutaja on terminalis roheline ja root kasutaja õigustes on kasutaja värvus punane. Mepises olid mõlemad kohe punased) ja apt-get update ja upgrade käima. Lihtsalt Debianilistega ennegi kokku puutunud. Erinevaid uuendusi oli ligi 300MB jagu. Samas esimesel sisse logimisel sellest kuidagi märku ei antud. Võibolla root kasutaja alt sisse logides on vastav võimalus olemas võibolla aga mitte.

KOKKUVÕTE

Kokkuvõte – SimplyMEPIS on välja reklaamitud, kui lihtne Linux, mida uus kasutaja saab kohe kasutama hakata. Mõnes mõttes ta nii tõesti on. Vähemalt multimeedia toe poolest. Samuti ei saa midagi halba öelda riistvara toe kohta. Tüüpiline Debian. Kuid muus osas on minu arvates ikka palju veel ära teha. Tarkvara on liiga palju. Pigem võiks CD olla väiksem ja sisaldada rohkem dokumentatsiooni, kuidas midagi paigaldada, kui see et kaasa pannakse erinevat tarkvara, mis üksteisega kattub. Lisaks sellele tuleb kohe alguses suur töö ära teha KDE oma järgi seadistamisega. Pole midagi, mille järgi võiks kohe ära öelda, et tegu on nüüd tõesti Mepisele kohandatud versiooniga. Taustapilt selle alla küll ei lähe. Ka süsteemi uuendamine võiks olla lihtsam ja turvalisem. Samas kindlasti on aga saavutus paigaldusskript (kuigi ka seda loen natuke keerukaks päris uuele kasutajale) ja ka MEPIS OS Centre. Muus osas ei tee küll vahet, et tegu nüüd Mepisega mitte aga mõne muu distributsiooniga. Isiklikult arvan, et kui Ubuntule lisada Mepise paigaldusskript, multimeedia tugi ja kõik see siduda ühtse ja omapärase välimusega oleks asjal tõsist lööki. Hetkel jätkavad aga kõik distributsioonid omas suunas liikumist.

Tegu on minu isikliku arvamusega antud distributsioonist. Selle kirjutamisel püütsin arvesse võtta oma teadmisi ja paigutada ennast ka päris uue Linuxi kasutaja olukorda. Kõike siin kirjutatut ei maksa kohe südamesse võtta või selle põhjal vaidlema hakata. igal ühel on omad eelistused.